روی خط خبر

سد تعرفه‌ای بریتانیا مقابل ورق فولادی کره جنوبی

دولت بریتانیا در ادامه سیاست‌های حمایتی خود از صنعت فولاد داخلی، تعرفه‌های قطعی ضددامپینگ ۷.۰۴ تا ۲۳.۰۷ درصدی بر واردات ورق گرم از کره جنوبی اعمال کرد؛ محدودیت‌هایی پنج‌ساله که شرکت‌های هیوندای استیل و پوسکو را نیز دربرمی‌گیرد.

دولت بریتانیا تعرفه‌های قطعی ضددامپینگ به میزان ۷.۰۴ تا ۲۳.۰۷ درصد بر واردات برخی محصولات ورق فولادی گرم نوردشده از کره جنوبی اعمال کرد. این محدودیت‌ها از ۱۹ نوامبر ۲۰۲۶ اجرایی شده و به مدت پنج سال، تا ۱۹ نوامبر ۲۰۳۱، ادامه خواهند داشت. هدف از این تصمیم، مقابله با واردات محصولات فولادی با قیمت‌های دامپینگی و حمایت از تولیدکنندگان داخلی بریتانیا عنوان شده است.

بر اساس گزارش منتشرشده از سوی استیل‌رادار، مطابق اطلاعیه دولتی شماره ۳۲/۲۰۲۶، نرخ تعرفه‌های ضددامپینگ برای ورق‌های فولادی با عرض حداکثر ۲ هزار و ۱۰۰ میلی‌متر، به تفکیک تولیدکنندگان و صادرکنندگان کره جنوبی تعیین شده است. بر این اساس، شرکت هیوندای استیل مشمول تعرفه ۷.۰۴ درصدی و شرکت پوسکو مشمول تعرفه ۱۲.۱۹ درصدی شده‌اند. همچنین سایر تولیدکنندگان و صادرکنندگان کره جنوبی باید تعرفه‌ای معادل ۲۳.۰۷ درصد برای صادرات این محصولات به بازار بریتانیا پرداخت کنند. با این حال، واردات ورق‌های فولادی با عرض بیش از ۲ هزار و ۱۰۰ میلی‌متر از کره جنوبی از اعمال این تعرفه‌ها معاف شده و نرخ حقوق ورودی ضددامپینگ برای این گروه از محصولات صفر تعیین شده است.

این تصمیم در پی تحقیقات سازمان راهکارهای تجاری بریتانیا اتخاذ شده است. تحقیقات مذکور در ۶ ژوئن ۲۰۲۵ آغاز شد و در جریان آن، نحوه عرضه ورق‌های فولادی کره جنوبی در بازار بریتانیا مورد بررسی قرار گرفت. سازمان راهکارهای تجاری بریتانیا در نتایج بررسی‌های خود اعلام کرد که ورق‌های فولادی کره جنوبی با قیمت‌های دامپینگی وارد بازار این کشور شده‌اند و این روند به تولیدکنندگان داخلی آسیب وارد کرده است.

دامپینگ به وضعیتی گفته می‌شود که در آن یک محصول صادراتی با قیمتی کمتر از ارزش عادی یا قیمت قابل مقایسه آن در بازار کشور صادرکننده عرضه می‌شود؛ اقدامی که می‌تواند رقابت در بازار مقصد را مختل کرده و به تولیدکنندگان داخلی آسیب برساند. دولت بریتانیا دامنه اعمال تعرفه‌های ضددامپینگ را به ورق‌های فولادی با عرض حداکثر ۲ هزار و ۱۰۰ میلی‌متر محدود کرده است.

دلیل این استثنا، نبود تولید داخلی مستمر و منظم ورق‌های فولادی با عرض بیش از این میزان در بریتانیا عنوان شده است. همچنین صنایع دفاعی این کشور برای تأمین برخی محصولات فولادی عریض به واردات از کره جنوبی وابستگی دارند. بر همین اساس، دولت بریتانیا با هدف جلوگیری از اختلال در تأمین مواد اولیه موردنیاز صنایع دفاعی، واردات ورق‌های عریض‌تر از ۲ هزار و ۱۰۰ میلی‌متر را از تعرفه‌های جدید ضددامپینگ مستثنا کرده است.

اعمال تعرفه‌های جدید ضددامپینگ در شرایطی صورت می‌گیرد که بریتانیا پیش‌تر نیز محدودیت‌های تجاری گسترده‌تری را برای حمایت از تولیدکنندگان داخلی فولاد به اجرا گذاشته بود. بر اساس گزارش پیشین مرکز GMK، دولت بریتانیا از اول ژوئیه ۲۰۲۶، محدودیت‌هایی را بر واردات فولاد بدون پرداخت تعرفه اعمال کرد و حجم کلی سهمیه‌های وارداتی را ۵۱ درصد کاهش داد. این میزان کمتر از کاهش ۶۰ درصدی پیشنهادی در ماه مارس همان سال بود. در چارچوب این سیاست، مجموع سهمیه واردات فولاد بریتانیا به حدود ۳.۲ میلیون تن کاهش یافت و واردات مازاد بر این سقف نیز مشمول تعرفه ۵۰ درصدی شد. مجموع این اقدامات نشان می‌دهد بریتانیا در کنار استفاده از ابزارهای ضددامپینگ، سیاست محدودسازی واردات و مدیریت سهمیه‌های تجاری را نیز برای حمایت از صنعت فولاد داخلی دنبال می‌کند؛ رویکردی که می‌تواند بر جریان تجارت جهانی محصولات تخت فولادی و رقابت صادرکنندگان بزرگ در بازار اروپا تأثیرگذار باشد. اعمال تعرفه‌های ضددامپینگ جدید را می‌توان بخشی از رویکرد گسترده‌تر بریتانیا برای بازتعریف شرایط رقابت در بازار فولاد دانست. در سال‌های اخیر، افزایش فشار ناشی از ظرفیت مازاد تولید جهانی، کاهش قیمت محصولات فولادی و رقابت صادرکنندگان بزرگ، حاشیه سود تولیدکنندگان داخلی را تحت فشار قرار داده است. در چنین فضایی، دولت‌ها تلاش می‌کنند با استفاده از ابزارهای تجاری، از تولید داخلی در برابر وارداتی که به اعتقاد آنها با شرایط غیرمنصفانه عرضه می‌شود، حمایت کنند. تعرفه‌های ضددامپینگ در این چارچوب، ابزاری برای ایجاد توازن نسبی در بازار و جلوگیری از تداوم فشار قیمتی بر تولیدکنندگان داخلی محسوب می‌شوند.

برای تولیدکنندگان کره جنوبی، بازار بریتانیا همچنان یکی از مقصدهای تجاری مهم محصولات فولادی به شمار می‌رود؛ اما اعمال تعرفه‌های جدید می‌تواند شرایط صادرات برخی محصولات تخت را تغییر دهد. شرکت‌هایی که با نرخ‌های متفاوت ضددامپینگ مواجه شده‌اند، ممکن است ناچار شوند در ساختار قیمت‌گذاری، برنامه‌های فروش، ترکیب محصولات و نحوه تخصیص ظرفیت صادراتی خود بازنگری کنند. افزایش هزینه ورود به بازار بریتانیا می‌تواند رقابت قیمتی را دشوارتر کرده و ضرورت تمرکز بر محصولات دارای ارزش افزوده بیشتر یا بازارهای جایگزین را افزایش دهد.

سیاست‌های تجاری بریتانیا در حوزه فولاد نشان می‌دهد حمایت از تولید داخلی تنها با افزایش تعرفه‌ها دنبال نمی‌شود، بلکه مدیریت سهمیه واردات، کنترل جریان محصولات خارجی و استفاده از سازوکارهای ضددامپینگ نیز به بخشی از سیاست صنعتی این کشور تبدیل شده است. با این حال، موفقیت چنین سیاست‌هایی در بلندمدت به نتایج واقعی آنها بستگی دارد؛ از جمله اینکه آیا این محدودیت‌ها به افزایش تولید داخلی، حفظ اشتغال، سرمایه‌گذاری در فناوری و بهبود بهره‌وری منجر می‌شوند یا صرفا هزینه تأمین مواد اولیه را افزایش می‌دهند.

در صورتی که حمایت‌های تجاری با برنامه‌های نوسازی تجهیزات، کاهش هزینه انرژی، ارتقای کیفیت تولید و افزایش ظرفیت رقابت‌پذیری همراه شوند، می‌توانند فرصت بیشتری برای تقویت صنعت فولاد بریتانیا ایجاد کنند. در غیر این صورت، افزایش موانع وارداتی ممکن است بدون حل مشکلات ساختاری صنعت، صرفا بخشی از فشارهای بازار را به مصرف‌کنندگان صنعتی منتقل کند. بنابراین، تعرفه‌های جدید را باید نه یک راه‌حل مستقل، بلکه یکی از ابزارهای سیاست صنعتی بریتانیا در مسیر بازسازی و تقویت جایگاه فولاد داخلی ارزیابی کرد.

صمت توسعه ظرفیت استخراج و مسیر تازه تأمین فلزات فناوری را بررسی کرد:

عناصر نادر خاکی در مسیر استقلال صنعتی

گروه معدن
editor@smtnews.ir

تشدید رقابت بر سر عناصر نادر خاکی و تلاش آمریکا برای کاهش وابستگی به زنجیره تأمین چین، سرمایه‌گذاری در پروژه‌های معدنی خارج از مرزهای این کشور را وارد مرحله تازه‌ای کرده است. در این میان، برزیل با برخورداری از ذخایر معدنی قابل‌توجه و توسعه ظرفیت‌های فرآوری، به یکی از گزینه‌های مهم واشنگتن برای تأمین مواد اولیه راهبردی تبدیل شده است. قرارداد خرید تضمینی ۱۵ساله و آغاز ارسال تجاری کربنات مخلوط عناصر نادر خاکی از معدن سرا ورد، نشان می‌دهد آمریکا در تلاش است امنیت تأمین را از طریق حمایت مالی، تضمین قیمت و مشارکت در پروژه‌های معدنی تقویت کند. صمت در این گزارش، ابعاد قرارداد جدید عناصر نادر خاکی، نقش برزیل در زنجیره تأمین آینده و سازوکارهای اقتصادی آمریکا برای کاهش وابستگی به چین را بررسی می‌کند.

قرارداد ۱۵ساله آمریکا برای تأمین عناصر نادر خاکی

شرکت عناصر نادر خاکی آمریکا با آغاز ارسال کربنات مخلوط عناصر نادر خاکی از عملیات پلا اما در معدن سرا ورد برزیل به شرکت یواس‌سی ال‌ال‌سی، گام مهمی در اجرای قرارداد ۱۵ساله خرید تضمینی با دولت آمریکا برداشت. این محموله‌ها برای تأمین عناصر موردنیاز آهنرباهای دائمی پیشرفته و ایجاد زنجیره تأمین غیرچینی عناصر نادر خاکی سنگین ارسال می‌شوند؛ اقدامی که نشان‌دهنده ورود سیاست‌های حمایتی دولت آمریکا از مرحله تأمین مالی و برنامه‌ریزی به فاز عملیاتی و ایجاد جریان واقعی مواد معدنی است. شرکت عناصر نادر خاکی آمریکا (USA Rare Earth) ارسال کربنات مخلوط عناصر نادر خاکی (MREC) را از واحد عملیاتی پلا اما (Pela Ema) متعلق به شرکت سرا ورد (Serra Verde) در برزیل، به شرکت یواس‌سی ال‌ال‌سی (US SIIE LLC)، نهاد ویژه تأمین مالی‌شده توسط پنتاگون، آغاز کرده است. این قرارداد بخشی از برنامه گسترده آمریکا برای کاهش وابستگی به چین در زنجیره تأمین عناصر نادر خاکی و ایجاد ظرفیت جایگزین در استخراج، فرآوری و تولید مواد اولیه موردنیاز صنایع پیشرفته به شمار می‌رود.

ارسال تجاری کربنات مخلوط عناصر نادر خاکی در مقیاس صنعتی از ماه اکتبر آغاز شده و نخستین فروش این محصول نیز برای ماه جاری برنامه‌ریزی شده است. این اقدام در چارچوب قرارداد ۱۵ساله خرید تضمینی با دولت آمریکا انجام می‌شود که بر اساس آن، خریدار متعهد به خرید ۱۰۰ درصد از محصول توافق‌شده خواهد بود. این قرارداد برای عناصر نادر خاکی، قیمت‌های حداقلی تعیین کرده است؛ عناصری که برای تولید آهنرباهای دائمی پیشرفته از نوع نئودیمیوم-آهن-بور (NdFeB) ضروری هستند. این آهنرباها از محصولات کلیدی در توسعه سامانه‌های انرژی پاک، ژنراتورها و تجهیزات الکترونیکی به شمار می‌روند.

تراس موراتیس (Thras Moraitis)، مدیرعامل شرکت عناصر نادر خاکی آمریکا، در این‌باره گفت که این شرکت تنها تولیدکننده در مقیاس صنعتی خارج از آسیا است که عناصر نادر خاکی سنگین موردنیاز برای تولید آهنرباهای دائمی پیشرفته نئودیمیوم-آهن-بور را عرضه می‌کند. آغاز ارسال تجاری کربنات مخلوط عناصر نادر خاکی به شریک قراردادی ما، نقطه عطفی مهم برای این شرکت و همچنین تلاش‌های گسترده‌تر برای ایجاد زنجیره تأمینی امن، قابل اتکا و مسئولانه، مستقل از چین، برای عناصر نادر خاکی سنگینی است که اقتصاد مدرن آینده را به حرکت درمی‌آورند.

آغاز ارسال تجاری این محصولات در شرایطی صورت می‌گیرد که برزیل و بسیاری از دولت‌های غربی در تلاش‌اند با حفاظت از منابع معدنی خود، زمینه توسعه ظرفیت‌های داخلی را فراهم کنند. در همین راستا، دولت فدرال برزیل در اوایل ماه نوامبر، عناصر نادر خاکی را در زمره مواد معدنی حیاتی با اولویت بالا قرار داد. این تصمیم می‌تواند زمینه توجه بیشتر سیاست‌گذاران، سرمایه‌گذاران و شرکت‌های صنعتی به ظرفیت‌های معدنی این کشور را فراهم کند؛ کشوری که در کنار منابع گسترده معدنی، به‌دنبال ارتقای نقش خود در زنجیره ارزش جهانی مواد اولیه راهبردی است.

عناصر نادر خاکی؛ حلقه حیاتی فناوری‌های پیشرفته

اهمیت عناصر نادر خاکی در اقتصاد جهانی تنها به حجم تولید یا ارزش معاملات آنها محدود نمی‌شود، بلکه جایگاه این مواد در فناوری‌های پیشرفته، آنها را به یکی از مؤلفه‌های مهم امنیت صنعتی کشورها تبدیل کرده است. عناصر نادر خاکی در ساخت آهنرباهای دائمی با قدرت بالا، موتورهای الکتریکی، توربین‌های بادی، تجهیزات الکترونیکی، خودروهای برقی، رباتیک، سامانه‌های دفاعی و بسیاری از فناوری‌های نوین کاربرد دارند. در این میان، عناصر نادر خاکی سنگین مانند دیسپروزیم و تربیوم اهمیت ویژه‌ای دارند؛ زیرا افزودن آنها به ساختار آهنرباهای خاص می‌تواند به بهبود عملکرد مغناطیسی و افزایش مقاومت حرارتی در شرایط عملیاتی دشوار کمک کند.

آهنرباهای نئودیمیوم-آهن-بور به‌دلیل قدرت مغناطیسی بالا و ابعاد مناسب، از اجزای مهم بسیاری از تجهیزات صنعتی و فناوری‌های مدرن هستند. افزایش تقاضا برای موتورهای کوچک‌تر، کارآمدتر و قدرتمندتر، اهمیت این آهنرباها را در بخش‌های مختلف صنعت افزایش داده است. توسعه خودروهای برقی، افزایش ظرفیت تولید تجهیزات انرژی بادی و گسترش فناوری‌های اتوماسیون، همگی به زنجیره تأمین پایدار این مواد وابسته‌اند.

از سوی دیگر، وابستگی صنایع پیشرفته به عناصر نادر خاکی باعث شده است تأمین این مواد دیگر صرفاً یک مسئله تجاری نباشد. هرگونه اختلال در استخراج، فرآوری یا صادرات می‌تواند بر تولید محصولات صنعتی اثر بگذارد و هزینه‌های تولید را افزایش دهد. همین مسئله، دولت‌ها را به سمت ایجاد ذخایر راهبردی، حمایت از پروژه‌های معدنی و توسعه زنجیره‌های تأمین مستقل سوق داده است.

> اهمیت عناصر نادر خاکی در اقتصاد جهانی تنها به حجم تولید یا ارزش معاملات آنها محدود نمی‌شود، بلکه جایگاه این مواد در فناوری‌های پیشرفته، آنها را به یکی از مؤلفه‌های مهم امنیت صنعتی کشورها تبدیل کرده است

برزیل؛ بازیگر جدید در زنجیره تأمین غیرچینی

عناصر نئودیمیوم، پراسئودیمیوم، دیسپروزیم و تربیوم موردنیاز برای تولید این آهنرباها، از محل فاز نخست توسعه شرکت سرا ورد تأمین می‌شوند. این شرکت در حال افزایش تدریجی ظرفیت تولید خود است و قصد دارد تا سه‌ماهه دوم سال ۲۰۲۷، به نرخ تولید اولیه سالانه ۴ هزار تن اکسید عناصر نادر خاکی (TREO) دست یابد.

سهام شرکت عناصر نادر خاکی آمریکا تا میانه معاملات روز چهارشنبه در بورس نیویورک، با رشد ۱۰.۸ درصدی به ۸.۷۸ دلار به ازای هر سهم رسید و ارزش بازار این شرکت را به ۳.۱ میلیارد دلار رساند. واکنش بازار سهام به این خبر نشان می‌دهد سرمایه‌گذاران، قراردادهای بلندمدت تأمین مواد معدنی و حمایت دولتی را از عوامل مهم کاهش ریسک تجاری و افزایش قابلیت پیش‌بینی درآمد شرکت‌های فعال در حوزه مواد معدنی راهبردی ارزیابی می‌کنند.

برزیل از منظر جغرافیایی و منابع معدنی می‌تواند نقش مهمی در تنوع‌بخشی به زنجیره تأمین عناصر نادر خاکی ایفا کند. توسعه ظرفیت‌های معدنی این کشور در شرایطی اهمیت یافته که کشورهای غربی به‌دنبال کاهش تمرکز منابع و فرآوری در چین هستند. با این حال، ایجاد ظرفیت تولید در کشورهای جدید به‌تنهایی به معنای شکل‌گیری زنجیره تأمین مستقل نیست؛ زیرا فرآوری، جداسازی عناصر، تولید اکسیدهای با خلوص بالا و تبدیل آنها به مواد موردنیاز صنایع پایین‌دستی نیز نیازمند سرمایه‌گذاری و فناوری تخصصی است. در واقع، پروژه سرا ورد می‌تواند بخشی از حلقه بالادستی زنجیره تأمین را تقویت کند، اما موفقیت راهبرد آمریکا به توسعه همزمان سایر حلقه‌ها، از فرآوری مواد اولیه تا تولید آهنربا و محصولات نهایی، وابسته خواهد بود.

توسعه ظرفیت تولید در سرا ورد

شرکت عناصر نادر خاکی آمریکا در حال حاضر ظرفیت عملیاتی خود در مجموعه معدنی سرا ورد، واقع در ایالت گویاس برزیل، را توسعه می‌دهد و آغاز ارسال تجاری محموله‌های جدید نیز حاصل اجرای همین برنامه توسعهی است. این شرکت اعلام کرد مرحله نخست برنامه بهینه‌سازی و توسعه عملیات، مطابق با برنامه زمان‌بندی و در چارچوب بودجه مصوب تکمیل و راه‌اندازی شده است. همچنین تولید در مقیاس تجاری از سر گرفته شده و حجم تولید و کیفیت محصولات مطابق با برنامه پیش‌بینی‌شده در حال تحقق است.

ریکاردو گروسی (Ricardo Grossi)، مدیر بخش بالادستی عملیات این شرکت در برزیل، اظهار داشت: «فرایند افزایش تولید در حال انجام است و عملکرد فرایند بهینه‌سازی‌شده مطابق با انتظارات ما بوده است. کیفیت محصول نیز فراتر از مشخصات پیش‌بینی‌شده قرار دارد و تعهدات قراردادی ما را پوشش می‌دهد. هدف ما بهبود مستمر عملکرد عملیاتی و تمرکز بر افزایش تولید و ارسال محموله‌ها به شیوه‌ای پایدار و مسئولانه است.»

این شرکت قصد دارد تا پایان سال ۲۰۲۷، ظرفیت تولید سالانه خود را به ۶ هزار و ۴۰۰ تن اکسید عناصر نادر خاکی (TREO) افزایش دهد. هم‌زمان، امکان اجرای فاز دوم توسعه را نیز بررسی می‌کند؛ فازی که در صورت اجرا می‌تواند ظرفیت تولید مجموعه را دو برابر کند. افزایش ظرفیت تولید در چنین پروژه‌هایی اهمیت ویژه‌ای دارد؛ زیرا قراردادهای خرید تضمینی بلندمدت زمانی می‌توانند به یک مزیت اقتصادی پایدار تبدیل شوند که تولیدکننده توانایی تأمین حجم مورد توافق، حفظ کیفیت محصول و مدیریت هزینه‌های عملیاتی را داشته باشد.

گروسی در ادامه افزود: «سرا ورد به‌عنوان نخستین واحد فرآوری در مقیاس صنعتی خارج از آسیا که بر رس‌های یونی غنی از عناصر نادر خاکی سنگین متمرکز است، از فناوری فرآوری کاملاً بومی بهره می‌برد؛ موضوعی که بیانگر عمق توانمندی‌های نوآورانه و عملیاتی برزیل در این حوزه است.»

توسعه فناوری فرآوری بومی می‌تواند از منظر استقلال صنعتی اهمیت زیادی داشته باشد؛ زیرا در بازار عناصر نادر خاکی، برخورداری از ذخایر معدنی تنها بخشی از مزیت رقابتی است. دسترسی به دانش فنی، تجهیزات مناسب، فناوری جداسازی و توانایی تولید محصول مطابق استانداردهای موردنیاز صنایع، تعیین‌کننده میزان ارزش افزوده‌ای است که در داخل کشور تولیدکننده باقی می‌ماند.

قیمت‌های تضمینی؛ سازوکار کاهش ریسک سرمایه‌گذاری

این قرارداد با در نظر گرفتن صرف قیمتی کنونی عناصر نادر خاکی سنگین در بازارهای خارج از چین، قیمت‌های حداقلی مشخصی را برای محصولات شرکت تعیین کرده است. بر این اساس، قیمت نئودیمیوم و پراسئودیمیوم ۱۱۰ دلار به ازای هر کیلوگرم، دیسپروزیم ۵۷۵ دلار به ازای هر کیلوگرم و تربیوم ۲ هزار و ۵۰ دلار به ازای هر کیلوگرم تعیین شده است.

به گفته شرکت عناصر نادر خاکی آمریکا، تعیین قیمت‌های حداقلی به کاهش ریسک جریان‌های نقدی و ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاری در بخش بالادستی تولید عناصر نادر خاکی کمک می‌کند. همچنین این سازوکار، تولید شرکت را در برابر عرضه‌های غیراقتصادی احتمالی از سوی سایر تولیدکنندگان محافظت خواهد کرد. قیمت‌گذاری تضمینی در بازار مواد معدنی راهبردی، یکی از ابزارهای مهم دولت‌ها برای حمایت از توسعه ظرفیت‌هایی است که در شرایط عادی بازار ممکن است از نظر اقتصادی جذابیت کافی نداشته باشند. پروژه‌های عناصر نادر خاکی به دلیل پیچیدگی فرآوری، سرمایه‌گذاری اولیه بالا، هزینه‌های زیست‌محیطی و نوسانات قیمت، با ریسک‌های متعددی مواجه‌اند. در چنین شرایطی، تضمین خرید و تعیین کف قیمت می‌تواند بخشی از عدم قطعیت درآمدی تولیدکننده را کاهش دهد و امکان تأمین مالی پروژه‌های توسعه‌ای را فراهم کند.

این شرکت اعلام کرده است که قیمت اکسید دیسپروزیم در بازارهای خارج از چین طی دوره اخیر، تا ۱۶ برابر قیمت آن در بازار چین افزایش یافته است. همچنین قیمت اکسید تربیوم در بازارهای خارج از چین نیز تا ۹ برابر قیمت‌های ثبت‌شده در چین گزارش شده است. این اختلاف قیمت، نشان‌دهنده تفاوت شرایط عرضه و تقاضا، هزینه‌های تجاری و میزان دسترسی به این عناصر در بازارهای مختلف است و در عین حال، اهمیت قراردادهای بلندمدت را برای تولیدکنندگان خارج از چین افزایش می‌دهد.

تقسیم درآمد؛ فراتر از قیمت کف

علاوه بر قیمت‌های حداقلی، شرکت عناصر نادر خاکی آمریکا معادل ۷۰ درصد از قیمت بازار عناصر نادر خاکی در خارج از چین، مازاد بر قیمت حداقلی تعیین‌شده و پس از کسر هزینه ثابت جداسازی را دریافت خواهد کرد. همچنین پس از جداسازی عناصر نادر خاکی، این شرکت از محل عرضه سایر عناصر نادر خاکی سنگین باارزش باقی‌مانده، از جمله ایتریم، درآمد کسب خواهد کرد.

این ساختار قراردادی، علاوه بر ایجاد حداقل سطح درآمد، امکان بهره‌مندی از رشد قیمت‌های بازار را نیز فراهم می‌کند. در واقع، قرارداد به‌گونه‌ای طراحی شده است که تولیدکننده در صورت افت قیمت‌ها از سطح حمایتی برخوردار باشد و در صورت افزایش قیمت‌ها، بخشی از ارزش افزوده بازار را نیز دریافت کند. چنین سازوکاری می‌تواند به تقویت انگیزه سرمایه‌گذاری در پروژه‌های جدید معدنی کمک کند؛ به‌ویژه در حوزه‌هایی که توسعه ظرفیت تولید به دلیل ریسک‌های بازار و محدودیت‌های فنی با کندی مواجه بوده است.

با این حال، موفقیت این مدل به تداوم حمایت مالی، تحقق تعهدات خرید، افزایش ظرفیت تولید و شرایط بازار عناصر نادر خاکی وابسته خواهد بود. قراردادهای بلندمدت، اگرچه بخشی از ریسک را کاهش می‌دهند، اما نمی‌توانند تمام چالش‌های توسعه معدن و فرآوری را از میان بردارند.

زنجیره مستقل؛ هدفی فراتر از استخراج

تحولات اخیر نشان می‌دهد سیاست آمریکا در حوزه عناصر نادر خاکی به‌دنبال ایجاد یک زنجیره تأمین کامل‌تر است؛ زنجیره‌ای که از استخراج مواد معدنی در برزیل آغاز شود و در نهایت به تولید آهنرباهای دائمی و تأمین نیاز صنایع داخلی و متحدان آمریکا برسد. این رویکرد، اهمیت همکاری میان دولت، شرکت‌های معدنی، سرمایه‌گذاران و صنایع پایین‌دستی را افزایش داده است.

تأمین پایدار عناصر نادر خاکی سنگین می‌تواند برای صنایع خودروهای برقی، انرژی بادی، تجهیزات دفاعی و فناوری‌های پیشرفته اهمیت تعیین‌کننده داشته باشد. با این حال، ایجاد زنجیره جایگزین چین مستلزم صرف زمان، سرمایه و توسعه فناوری است. ظرفیت‌های جدید باید بتوانند نه‌تنها از نظر حجم تولید، بلکه از نظر کیفیت، هزینه، قابلیت اطمینان و استمرار عرضه نیز با نیازهای صنعتی هماهنگ شوند.

در مجموع، آغاز ارسال کربنات مخلوط عناصر نادر خاکی از سرا ورد برزیل، فراتر از یک رویداد تجاری، نشانه‌ای از تغییر رویکرد آمریکا در مدیریت امنیت مواد معدنی است. قرارداد خرید تضمینی ۱۵ساله، قیمت‌های کف، حمایت مالی دولت و برنامه توسعه ظرفیت تولید، مجموعه‌ای از ابزارها را برای کاهش ریسک سرمایه‌گذاری و ایجاد زنجیره تأمین جدید فراهم کرده‌اند. با این حال، آزمون اصلی این راهبرد در سال‌های آینده مشخص خواهد شد؛ زمانی که تولید باید از مرحله افزایش ظرفیت عبور کند و به زنجیره‌ای اقتصادی، پایدار و توانمند در رقابت با ساختار تثبیت‌شده بازار جهانی عناصر نادر خاکی تبدیل شود.

> قیمت‌گذاری تضمینی در بازار مواد معدنی راهبردی، یکی از ابزارهای مهم دولت‌ها برای حمایت از توسعه ظرفیت‌هایی است که در شرایط عادی بازار ممکن است از نظر اقتصادی جذابیت کافی نداشته باشند

سخن پایانی

قرارداد ۱۵ساله خرید تضمینی عناصر نادر خاکی از برزیل را می‌توان نمونه‌ای از تغییر رویکرد آمریکا در رقابت بر سر مواد معدنی حیاتی دانست؛ رویکردی که در آن دیگر صرفاً توسعه معدن یا افزایش تولید اهمیت ندارد، بلکه تضمین بازار، تثبیت قیمت، تأمین مالی و ایجاد ارتباط میان حلقه‌های مختلف زنجیره ارزش به ابزارهای اصلی سیاست صنعتی تبدیل شده‌اند. سرا ورد با اتکا به حمایت قراردادی و برنامه توسعه ظرفیت تولید، فرصت ورود به بازاری را پیدا کرده است که همچنان تحت تأثیر تمرکز عرضه و محدودیت‌های تجاری قرار دارد. با این حال، ایجاد زنجیره‌ای مستقل از چین به سرمایه‌گذاری مستمر، فناوری فرآوری، ظرفیت جداسازی و بازار مصرف پایدار نیاز دارد. در نهایت، موفقیت این توافق نه با امضای قرارداد یا آغاز ارسال محموله‌ها، بلکه با توانایی تبدیل حمایت دولتی به تولید رقابتی، تأمین قابل اتکا و ارزش افزوده صنعتی سنجیده خواهد شد.